Maden Iş'in 27'inci yıldönümünü kutlama gecesinde yönetici klik TSIP bildirisini engellemek istedi

Maden İş Sendikasının kuruluşunun 27. yıldönümü geçtiğimiz hafta kutlandı. Açık Hava Tiyatrosu'nda Cumartesi ve Pazar günleri yapılan kutlama gecesinde, geceye katılan maden işçilerine KİTLE gazetesi ve TSİP'nin bu gün dolayısıyla yayınladığı bildiri dağıtıldı ve TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz bir mesajla maden işçilerinin bu mutlu günü kutladı.

Ancak, KİTLE'nin daha önceki sayılarında defalarca maden işçilerinin siyasi tercihlerini temsil etmediğini sergilediğimiz ve bu gün gerek maden işçilerini, gerekse DİSK'i sosyal demokrat bir siyasetin kuyruğuna takmayı kendine görev edinmiş bir kısım yöneticiler, TSİP'nin bildirisinin dağıtılmasını engellemeye çabaladılar ve TSİP Genel Başkanının mesajına bağışlanmaz bir tavırla geçeye kadar maden işçilerine duyurmadılar. Gerek o gece, gerekse daha sonraki günler bu karşı devrimci tutumlarının hakkettiği cevabı bilinçli maden işçilerinden fazlasıyla alan sendika yöneticilerinin, engellemeye çalıştığı TSİP bildirisini aynen sunuyor ve işçi sınıfının siyasi mücadelesinde ve onun sınıf siyasetini yok etmek isteyen bu kişileri, tüm işçi sınıfımızın yanılmaz yargılaması na terkediyoruz.

Bugün işçi sınıfımız, Türkiye'nin dörtbir yanında emeğin zaferi için, sarı sendikacıları yıkmak için, patron saltanatına «DUR» demek için kanter içinde, gece gündüz demeden, durup - dinlenme bilmeden, emperyalistlerin yerli ortaklarına, yani kodaman parababası patronlara, yani sapsarı ve satılmış TÜRK-İŞ'in gangster sendikacılarına, onların kiralık katillerine karşı amansız, uzlaşmaz, kararlı ve çetin bir savaşa girmektedir,

Bugün Türkiye'nin dört bir yanında, işçi kardeşlerimizin verdikleri kararlı mücadeleyi Maden - İş üyesi işçiler iyi bilirler,

İyi bilirler, çünkü onlar, Türk Demir Döküm'de direnmiş, İzsal'da sıkıyönetim altında günlerce grev yapmış, Köşgerler'de Damyumdallar, Gerek o gece, gerekse daha sonraki günler bu karşı devrimci tutumlarının hakkettiği cevabı bilinçli maden işçilerinden fazlasıyla alan sendika yöneticilerinin, engellemeye çalıştığı TSİP bildirisini aynen sunuyor ve işçi sınıfının siyasi mücadelesinde ve onun sınıf siyasetini yok etmek isteyen bu kişileri, tüm işçi sınıfımızın yanılmaz yargılaması na terkediyoruz.

Bugün işçi sınıfımız, Türkiye'nin dörtbir yanında emeğin zaferi için, patron saltanatına «DUR» demek için kanter içinde, gece gündüz demeden, durup - dinlenme bilmeden, emperyalistlerin yerli ortaklarına, yani kodaman parababası patronlara, yani sapsarı ve satılmış TÜRK-İŞ'in gangster sendikacılarına, onların kiralık katillerine karşı amansız, uzlaşmaz, kararlı ve çetin bir savaşa girmektedir,

Bugün Türkiye'nin dört bir yanında, işçi kardeşlerimizin verdikleri kararlı mücadeleyi Maden - İş üyesi işçiler iyi bilirler,

İyi bilirler, çünkü onlar, Türk Demir Döküm'de direnmiş, İzsal'da sıkıyönetim altında günlerce grev yapmış, Köşgerler'de Damyumdallar, Gerek o gece, gerekse daha sonraki günler bu karşı devrimci tutumlarının hakkettiği cevabı bilinçli maden işçilerinden fazlasıyla alan sendika yöneticilerinin, engellemeye çalıştığı TSİP bildirisini aynen sunuyor ve işçi sınıfının siyasi mücadelesinde ve onun sınıf siyasetini yok etmek isteyen bu kişileri, tüm işçi sınıfımızın yanılmaz yargılaması na terkediyoruz.

Bugün işçi sınıfımız, Türkiye'nin dörtbir yanında emeğin zaferi için, patron saltanatına «DUR» demek için kanter içinde, gece gündüz demeden, durup - dinlenme bilmeden, emperyalistlerin yerli ortaklarına, yani kodaman parababası patronlara, yani sapsarı ve satılmış TÜRK-İŞ'in gangster sendikacılarına, onların kiralık katillerine karşı amansız, uzlaşmaz, kararlı ve çetin bir savaşa girmektedir,

Bugün Türkiye'nin dört bir yanında, işçi kardeşlerimizin verdikleri kararlı mücadeleyi Maden - İş üyesi işçiler iyi bilirler,

İyi bilirler, çünkü onlar, Türk Demir Döküm'de direnmiş, İzsal'da sıkıyönetim altında günlerce grev yapmış, Köşgerler'de Damyumdallar, Gerek o gece, gerekse daha sonraki günler bu karşı devrimci tutumlarının hakkettiği cevabı bilinçli maden işçilerinden fazlasıyla alan sendika yöneticilerinin, engellemeye çalıştığı TSİP bildirisini aynen sunuyor ve işçi sınıfının siyasi mücadelesinde ve onun sınıf siyasetini yok etmek isteyen bu kişileri, tüm işçi sınıfımızın yanılmaz yargılaması na terkediyoruz.

Bugün işçi sınıfımız, Türkiye'nin dörtbir yanında emeğin zaferi için, sarı sendikacıları yıkmak için, patron saltanatına «DUR» demek için kanter içinde, gece gündüz demeden, durup - dinlenme bilmeden, emperyalistlerin yerli ortaklarına, yani kodaman parababası patronlara, yani sapsarı ve satılmış TÜRK-İŞ'in gangster sendikacılarına, onların kiralık katillerine karşı amansız, uzlaşmaz, kararlı ve çetin bir kavga vermektedir,

Bugün Türkiye'nin dört bir yanında, işçi kardeşlerimizin verdikleri kararlı mücadeleyi Maden - İş üyesi işçiler iyi bilirler,

İyi bilirler, çünkü onlar, Türk Demir Döküm'de direnmiş, İzsal'da sıkıyönetim altında günlerce grev yapmış, Köşgerler'de Damyumdallar, Gerek o gece, gerekse daha sonraki günler bu karşı devrimci tutumlarının hakkettiği cevabı bilinçli maden işçilerinden fazlasıyla alan sendika yöneticilerinin, engellemeye çalıştığı TSİP bildirisini aynen sunuyor ve işçi sınıfının siyasi mücadelesinde ve onun sınıf siyasetini yok etmek isteyen bu kişileri, tüm işçi sınıfımızın yanılmaz yargılaması na terkediyoruz.

Ağrımızı yazımızı yayınlayarak desteklemenize, şimdilik en güzel ve en yararlı yardım olacaktır.

Saygılarımızı ve dostluğumuzu iletiriz.

Edirne Tekstiplik'te oyunlar tezgâhlanıyor

Tekstil Sendikası Edirne Şubesi yöneticileri gazetemize yazdıkları mektupta, Edirne'de işçilere yapılan baskıları anlatmışlardır, Mektubu aynen yayınlıyoruz,

Sevgili dostlar,

Yazımızı yayınlayarak işçi sınıfı mücadelesine güç vereceğinizi, bize destek olacağınızı umarak başlıyoruz.

Edirne Tekstiplik fabrikasında çalışan işçi arkadaşlarımıza yapılan baskı her geçen gün yoğunluğunu arttırıyor.

Arkadaşlarımız, yasalarca kendilerine tanınmış en doğal hak olan özgürce sendika seçme hakkını kullanmadıkları gibi, sözde sarı sendikalara üye yapılmaya çalışılmaktadırlar.

Uğraşımızı yazımızı yayınlayarak desteklemenize, şimdilik en güzel ve en yararlı yardım olacaktır.

Saygılarımızı ve dostluğumuzu iletiriz.

kitle *haftalık gazete*

Elektro-Metal grevi yüz elli gününü doldurdu

Elektro - Metal grevi başladığı sırada kısa bir haberle KİTLE'de yer almıştı. O günden bu yana 150 gün geçti ve Elektro - Metal'in 600 işçisi örnek bir disiplin ve kararlılık içinde grevlerini sürdürüyorlar. Bu konuda kendileriyle konuşan KİTLE' muhabirinin sorularını cevaplayan Elektro - Metal İşçileri «Bu gün 150 günü oldu. Bu işin sonuna kadar gideceğiz. İsterse 1250 gün olsun. Patron, Elektro - Metal işçilerinin çelikleşmiş birliğini parçalayamayacak ve Elektro - Metal'iş tezgâhları, istediğimiz hakları verilmeden asla ve asla çalışmayacaktır.» demişlerdir.

Elektro Metal İşçileri, grevlerinin 150. gününde TSİP Gaziosmanpaşa İlçe örgütüne bağlı üyeler tarafından ziyaret edilmişler ve grevin 150 gününü kutlamışlardır. Bu arada TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz da grevdeki Elektro - Metal işçilerine bir telgraf çekerek başarı dileriş, direnişlerini, TSİP'nin sonuna kadar desteklediğini belirtmiştir.

Emperyalist uşakları işçilerimizin cebine yine el attı

Uluslararası ve yerli kapitalistlerin işçilerimizin başına tünetmiş olduğu sarı sendika liderlerin Halil Tunç ve bağlı bulundu gu işçi sınıfı düşmanı gerici Türk-İş takımı, Türkiye'de silah sanayii kurulunceya dek işçilerin ücretlerinden asgari 5 lira kesilmesini istemiş ve bu yolda karar çıkartmış.

Halil Tunç ve çetesinin emperyalistlere ve yerli ortaklarına hizmet ettikleri bir kez daha açıkça belldir. Emperyalist silah fabrikatörleri yıllar yılı Türkiye'yi silahlanmaya teşvik ediyorlar di. Yabancı sömürücüler Türkiye'yede uçak, tank vb. fabrikası açmak ve halkımızı daha çok sömürmek için uğraşıp duruyorlar di. Kıbrıs meselesinin bu duru, ma gelmesiyle silahlandırma planları iyice dayatıldı. Amaç açıktır: emperyalizm hem halkları birbirine düşman etmek, ve onları ezmek hem de emekçiler üzerinde ki sömürülerini artırmak istiyor. İşte Halil Tunç da bu çıkarlara hizmet ettiğini bir kez daha ispatladı... Yabancı tekelerin, istilacı emperyalist güçlerin ve ortaklarının silah sanayii yatırımları yetmiyormuş gibi bu sermayenin de bir kısmını işçilerı mızden toplayacaklar. Ve işçilerden toplanan paralarla işçileri da ha çok sömürecekler...

Basit bir hesapla, diyelim; 1 milyon işçiden günde en az 5 TL kesilse, yılda 2milyar, beş yılda ise 10 milyar lira eder... Ve işçilerin doğrudan doğruya cebinden çıkan bu servet, gene işçiler aleyhine, emperyalistler çıkarına kullanılacaktır...

Sömürücüler duysun: İskenderun dosyasını kapatmayacağız

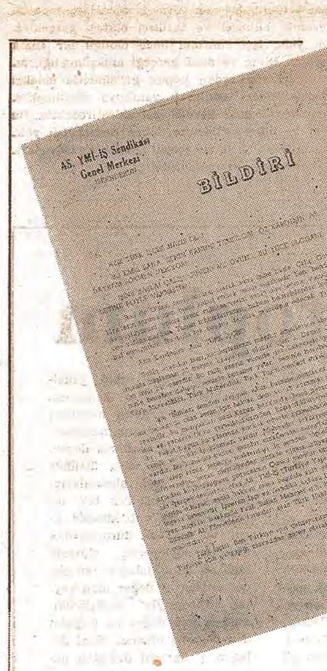

İskenderun Demir Çelik Fabrikası (İSDEMİR) inşaatında çalışan 15 bin yapı işçisine karşı aralıksız sürdürülen baskı ve tahakküm KİTLE'nin bu sayfalarında defalarca yer almış, gangster sendikalarını, patron - müteahhitlerin içyüzü defalarca teşhir edilmiştir. Bugün sosyal demokrat maskeli Yol İş Federasyonu'nun imzaladığı toplu sözleşme ile İSDEMİR DOSYASI kapanmış gibi gösterilmek istenmektedir. Oysa Kıbrıs olaylarını da fırsat bilen sömürücüler çefesi hâlâ İSDEMİR işçileri üzerindeki hunhar baskılarını sürdürmektedirler. İmzalanan sözleşme —tıpkı bir önceki gibi— rafa kaldırılmıştır. Devrimci işçi kıyımı sürmekte, sömürücülere hizmet etmeyen işçi önderleri işçilerden tecrit edilmektedir. Kısacası İSDEMİR DOSYASI kapanmamıştır. Ülkemizin bütün ilerici - devrimci güçleri ve onların sözcüsü KİTLE, İSDEMİR DOSYASI'nı küllendirmek isteyenlere bu fırsatı vermeyecektir.

İşte AS YM İŞ'in ihanet belgesi

Üstte tamamımı, sağda ise en ilgi çekici yerinin kılçesini yayınladığımız bu bildiri İSDEMİR işçilerinin 15 — 16 Haziran günleri giriştikleri direnç sırasında, işçileri, müteahhit — patronlara satan AS YM İŞ Sendikasının Genel Başkanı Bayram Sökmen tarafından yayınlanmıştır ve bütün İSDEMİR işçilerine dağıtılmıştır. İşçilerin en ıslıklık bir can güvenliğinin olmadığı, yüzlerce metre yukarıdan düşüp parçalananlar yerde cançekişirken, bellerine alelacele emniyet kemeri bağlamıp tazminattan kurtulunduğu, pazar ve tatil yevmiyelerinin ödenmesi söyle dursun, bu haklarını isteyen işçilerin kapı dışarı edildiği; günlük iş süresinin 10 saat olduğu ve sık sık 12 saata ulaştığı bir işyerinde, bu şartları değiştirmek üzere, demokratik haklarını kullanıp, direnişe geçerek İşi durduran işçiler bir yandan polis — jandarma terörü ile yılgınlık vertilirken bir yandan da sermaye uşağı sendikacılar işte böyle bildiriler yayınlıyor ve onların bu şartlarla ışbaşı yapmalarını istiyorlardı.

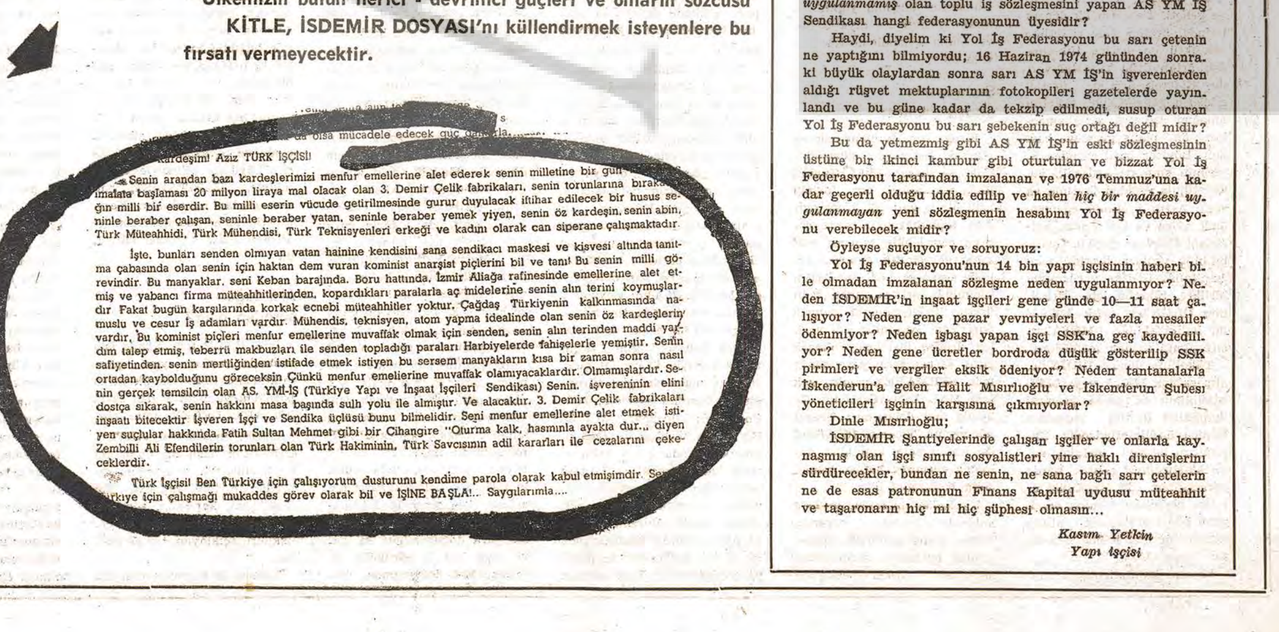

...ğımız! Aziz TÜRK İşçisi!

...a Senin arandan bazı kardeşlerimizi menfur emellerine alet ederek senin milletine bir gün ...mlatma başlaması 20 milyon liraya mal olacak olan 3. Demir Çelik fabrikaları, senin torunlarına bıra... ...ğın milli bir eserdir. Bu milli eserin vücude getirilmesinde gurur duyulacak ithar edilecek bir husus se... ...ninle beraber çalışan, seninle beraber yatan, seninle beraber yemek yiyen, senin ös kardeşin, senin abin, Türk Mühendisi, Türk Mühendisi, Türk Teknisyenleri erkeği ve kadını olarak can siperane çalışmaktadır.

İşte, bunları senden olmayan vatan hainine kendisini sana sendikacı maskesi ve kılıvesi altında tanıtma çabasında olan senin için hakkın dem vuran komünist anarşist piçlerini bil ve tanı! Bu senin milli gö... revindir. Bu manyaklar, seni Keban barajında. Boru hattında, İzmir Aliağa rafinesinde emdirerine alet et... ...miştiler ve yabancı firma müteahhitlerinden, kopardıkları paralarla aç midelerine senin alın terini koymuşlar... ...dır Fakat bugün karşılarında korkak ecnebi müteahhitler yoktur. Çağdaş Türkiyenin kalkınmasında na... ...muslu ve cesur İş adamları vardır Mühendis, teknisyen, atom yapma İdealinde olan senin ös kardeşleriniz vardır. Bu kominin piçleri mender emellerine muvaffak olmak için senden, senin alın terinden maddi yar... ...dım talep etmiş, teberrü makbuları ile senden topladığı paraları Harbiyelerde tahşiselerle yemiştir. Senin safiyetinden, senin mertliğinden istifade etmek istiyen bu seresem manyakların kısa bir zaman sonra kanı... ...ndan kaybolduğunu göreceksin Çünkü menfur emelerine muvaffak olamayacaklardır. Olmamışlardır. Se... ...nin gerçek temsilcin olan AS. YM-İŞ (Türkiye Yapı ve İnşaat İşçileri Sendikası) Senin. İşyereninin elini dostça sıkarak, senin hakkını maşa bağında suih yolu ile almıştır. Ve alacaktır. 3. Demir Çelik fabrikaları inşaatı bitecektir İşveren İşçi ve Sendika İçbirlıkı bunu bilmelidir. Seçi menfur emellerine alet etmek istiyen ...yen sıuğlar hakkında Fatih Sultan Mehmet gibi bir Cihangire "Oturma lakir, hasmınla ayakta dur... diyen Zembilli Ali Efendilerin torunları olan Türk Hakiminin. Türk Savcısının adli kararları ile cezalarını çekecekleridir.

Türk İşçisi Ben Türkiye için çalışıyorum dusturunu kendime parola olarak kabul etmişimdir. S... ...ğıtıyor için çalışmağı mukaddes görev olarak bil ve İŞİNE BAŞLA!... Sayılarımla...

Bir yapı işçisi Yol İş Federasyonundan hesap soruyor

İskenderun Demir Çelik İnşaatında çalışan; 16 Haziran günü büyük bir miting yapan; daha sonra 18 Haziran günü İş kanunundan doğan haklarını almak için direnişe geçen ve hakkı direnişi altı gün yiğitçe sürdüren; polisin, sarı Çelik İş ve sarı AS YM İŞ Sendikalarının, MHP'lî komandoların saldırılarına uğrayan; 150 yaralı, 6 koma halinde ağır yaralı, 150 gözaltı, 40 tutuklu veren; bu ağır baskı altında şindirilmiş — iç sorunlarını da gözönüne alınmamasını bilen 14 bin İSDEMİR İşçisini satan bir sendika var ya... Hah, işte o, kendini sosyal demokrat sendika diye yutturmaya kalkan Yol İş Federasyonu'nun ta kendisidir.

Şimdi bu Yol İş Federasyonu'na sorarız 1970—1974 dönneminde hiç kimsenin haberi olmadan İmzalanmış ve *asla uygulanmamış* olan toplu iş sözleşmesini yapan AS YM İŞ Sendikası hangi federasyonunun üyesidir?

Haydi, diyelim ki Yol İş Federasyonu bu sarı çetenin ne yaptığını bilmiyordu; 16 Haziran 1974 gününden sonraki büyük olaylardan sonra sarı AS YM İŞ'in İşverenlerden aldığı rüşvet mektuplarının fotokopilleri gazetelerde yayınlandı ve bu gün kadar da tekzip edilmedi, susup oturan Yol İş Federasyonu bu sarı çebekenin suç ortağı değil midir?

Bu da yetmezmiş gibi AS YM İŞ'in eski sözleşmesinin üstüne bir ikinci kambur gibi oturtulan ve bizzat Yol İş Federasyonu tarafından İmzalanan ve 1976 Temmuz'una kadar geçerli olduğu iddia edilip ve halen *hiç bir naddesi uygulanmayan* yeni sözleşmenin hesabını Yol İş Federasyonu verebilecek midir?

Öyleyse suçluyor ve soruyoruz:

Yol İş Federasyonu'nun 14 bin yapı işçisinin haberi bilme olmadan İmzalanan sözleşme neden uygulanmıyor? Neden İSDEMİR'in inşaat İşçileri gene günde 10—11 saat çalışıyor? Neden gene pazar yevmiyeleri ve fazla mesaileri ödenmiyor? Neden ışbaşı yapan İşçi SSK'na geç kaydediliyor? Neden gene ücretler bordroda düşük gösterilip SSK primleri ve vergiler eksik ödeniyor? Neden tantanalarla İskenderun'a gelen Halit Mısırlıoğlu ve İskenderun Şubesi yöneticileri İşçinin karşısına çıkmıyorlar?

Dinle Mısırlıoğlu;

İSDEMİR Şantiyelerinde çalışan İşçiler ve onlarla kaynaşmış olan İşçi sınıfı sosyalistleri yine hakkı direnişlerini sürdürecekler, bundan ne senin, ne sana bağlı sarı çetelerin ne de esas patronunun Finans Kapital uydusu müteahhit ve taşaronarın hiç mi hiç şüphesi olmasın...

Kasım Yetkin
Yapı İşçisi

3 Eylül 1974
Yıl: 1, Sayı: 24
150 Kuruş
Her hafta Salı günü yayınlanır.

TARİH VAKFI
MÜKERRERDİR AĞIŞÇI İZİMLİDİR SATILAMAZ

TÜRKİYE EKONOMİK VE TOPLUMSAL TARİH VAKFI

kitle *haftalık gazete*

Sahibi: *Mehmet Yücel* / Sorumlu Müdür: *Orhan Doğançay* / Yönetim yeri: Çağaloğlu, Molla Fenari sok. 23/3, İstanbul / Esiz&eşkin: Köprübaşı - Tekiz sok. 2/8 / Abone şartları: Yıllık 50, Altı Aylık 30 lira Dış ülkeler için iki katı / Dağıtım: Hür Dağıtım. Dizgi - Baskı: Murat Matbaacılık / Baskı tarihi: 2.9.1974

Halka ters düşen sol, hakim güçlerin istediği "sol"dur

Bütün dikkatler Kıbrıs olayına yönelmişken, gösterimizi bu dış olayın yurt içindeki sonuçlarına çevirmenin, gerçekleri ve tehlikeleri görmenin zamanı gelmiştir.

Kıbrıs'a askeri müdahalenin kısa vadede iki sonucu olmuştur: Genel ekonomik bunalım kaçınılmaz hale gelmiş ve buna bağlı olarak büyük sermayenin nüfuzu artmış, finans kapitalin tırmanma politikası büyük ölçüde hedefine yaklaşmış, CHP'yi avucunun içine almaya başlamıştır. Öte yandan aldata Ecevit'in kişiliğinde temsil edilir hale gelen, bir fetih ortamı, çevrelerine vardırılan bir heyecan havası ve bir çeşit sarhoşluk içinde, CHP kamuoyunda büyük güç ve destek kazanmıştır.

Bu iki gelişme militarizmin güçlenmesinden ayrı düşünülemez. Ve yine bu gelişmeler sırasında, kitlelerin dikkatı bir dış meseleye döndürülerek iç sorunların gözden saklanması ve en önemlisi, sınıf meselesinin, sınıf ilişki ve çelişkilerinin, sınıf çıkarlarının geçici bir süre de olsa unutturulması imkânı iktidar tarafından sağlanmıştır.

Bütün bunlardan kimlerin kârlı çıktığı sorulacak olursa, verilecek cevap: yerli finans kapital, yani büyük sermaye çevreleri ve onun ağababası emperyalizmdir, Kitlelerin bütün geçici sarhoşluklarına rağmen somut kazançları,(!) birkaç liraya satılıdıkları renkli Kıbrıs ve müfferit Ecevit kartpostallarıyla, şeklilik veya yazılık kazanları olmuştur.

Bütün bunlara rağmen, henüz olayların sonuçları tam anlamıyla yaşanmaya başlanmadığından; kitleler kaçınılmaz bir bunalımın yükünü henüz somut olarak hissetmediklerinden; ve daha da önemlisi, Kıbrıs müdahalesi henüz «zafer» anını yaşadığından ve kanayan, bir türlü kapanmayan, her kanamada Türkiye'den birşeyler götüren bir yara olacağının farkına kitlelerce henüz varılmadığından, bazı gelişmeleri ve kaçınılmaz tehlikeleri bugünden görüp, kazanma imkânı azalmaktadır. Ne yazık ki, birçok yurtsever ve ilerici çevre de kamuoyunda yaygın olan aynı hava içindedir ve uyarılarımıza dahi tahammül edememektedir. Bunları bir kısmı, küçük burjuva ilericiliğinin başlıca özelliklerini bu olayda bütünüyle göstererek, Kıbrıs zaferi adına (sermaye çevrelerinin yaptığı gibi) işçi sınıfından ve emekçilerden kemerleri sıkmalarını, ekonomik ve sosyal hak talplerini durdurmalarını, savaş ekonomisinin gereklerine uymalarını, kısaca sınıf çıkarlarının ve sermaye ile çıkar çelişkilerini unutmalarını istemektedirler. Bazıları ise CHP'yi, (özellikle de Ecevit'i) korumak için, adeta emperyalizmin Kıbrıs olaylarındaki dünyaca bilinen planlarını ve müdahalesini bile inkâr edecek, görmezkilen gelecek hale gelmişlerdir.

Bütün bunların sonu neye varır? Daha bugünden güçlenen çevrenin ve militarizm ajıtlarının yarın kimlere düneceği konusunda hiçbir zaman garanti verilemez. Ecevit CHP'sinin barışseverliği Kıbrıs savaşının garantisi nasıl olamamışsa Ecevit'in CHP'sinin demokratlığı ve liberalliği de yarınki muhtemel gelişmelerde Türkiye demokrasisinin yaşayıp güçlenmesinin teminatı değildir. İlericilerin bile, demokratik hakların, işçilerin, emekçilerin taleplerinin, aslında sermayenin çıkarlarından başka birşey olmayan emili çıkarıtarı adına kısıtlanmasını istedikleri bir dönemde, gelecek günlerde yeniden yoğunlaşacak ve ön plana çıkacak olan sınıf çelişkileri «emekçi kitleler lehine nasıl çözülmelebilir? Bunun ayrılmaz parçası olan demokratik mücadele nasıl yürütülebilir? «Örgütlenme imkânı nasıl gelişir? İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin ekonomik, demokratik, siyasal talepleri ve mücadeleleri yoğunlaştığı anda, ipleri finans kapitalin, eline geçmiş bir iktidar, (güçlenen militarism faktörünü de yıldırma aldığı düşünülürse), en azından dünkü kadar demokratik olabilir mi? Faşist terôre kaymaması, demokrasinin sınırlarını daraltmaması, ekonomik talepleri engellememesi nasıl mümkündür? Tarihte örneği yoktur bunun. Ve bilinen tek gerçek, modern sınıflı toplumlarda iki temel sınıf olan işçi sınıfı ve burjuva arasında «ara»lar kalmamayacağı, birinden birinj tercih etmeyenin, ortada kalayım, denge kurayım diyenin mutlaka burjuvazi kanadına yöneleceğidir. Dün denge kurmak isteyen CHP, bugün içinde;ki sağ unsurların da etkisiyle ve «halkçı» vaatlerine rağmen finans kapitale doğru kısıtı adımlarla ilerlemektedir.

Şimdi görev, Türkiye'deki tüm demokratik, yurtsever güçlere ve özellikle de CHP içindeki halkçı, demokrat, ilerici, eğilime yani finans kapital kanadına karşı olan unsurlara düşüyor. Önümizdeki günler gelişmelere gebedir. CHP içindeki demokratik, ilerici sol kanat, olayları ve gelişmeler üzerinde heyecanlardan sıyrılmış olarak; soğukkanlı bir gözlükle düşünmelidir. Ağırlığını koyuyor; Türkiye emekçi halkının çıkarları kadar Türkiye demokrasisi açısından da beliren tehlikelerin önlenmesi, emperyalizme ve yerli ortaklarına teslimiyet çizgisinin bir ölçüde geriletilmesi için mücadele vermelidir. Bu mücadelede tüm yurtsever, ilerici, devrimci, sosyalist güçleri, işçi sınıfını ve emekçi kitleleri yanında bulacaktır.

Ve asıl demokratlaşma ise işçi sınıfının ön gücünün mücadelesi sayesinde gelişecektir. İlerici çiçlerin güçlenmesi işçi sınıfının gücüyle doğru orantılıdır,

kitle

Demokratik güçler yeni bir sınavın eşiğinde

Geçtiğimiz hafta içinde en çok tartışılan konularından biri, Başbakan Ecevit'in ABD ve NATO komutanlıklı sözleri oldu. Başbakan'ın bir yabancı gazetecinin sorularına verdiği cevaplar gerçekten de ilgi çekiciydi. Kendisiyle görüşen muhabirin, Yunanistan'ın NATO'dan çekilmesi ile ilgili bir sorusuna verdiği cevapta, Ecevit; «Türkiye'nin, İttifakın Gilney Doğu kanadında Yunanistan' dan boşalan yeri doldurmak için üzerine düşen her türlü görevi yerine getireceğini» bildiriyordu.

Ecevit ne yapsa (bir zaman. lar İnönü için olduğu gibi) muttaka bir hikmet arayan bilimsiz İlerileler ise, bu sözleri duymazlıktan gelmekle veya «canım geçici bir süre için ABD'ye politika yapıyor» demekle yetindiler, ABD emperyalizminin ve diğer emperyalist mihrakların yerli ortakları ise, başta tekeciler olmak üzere, el ovuşturdular ve bir zamandan beri sürdürdükleri Ecevit övgülerini yoğunlaştırdılar.

Oysa Ecevit'in sözleri, olaylar içinde günden güne finans kapitalin, güdümüne daha fazla giren iktidarın politikasının kısa bir özetlemesinden ibaretti. Kıbrıs olaylarının ilk günlerinde kamuoyunun bilinçli ve tutarlı bir şekil de lanetlediği ABD emperyalizmi, kitlelerin büyük desteğini ka zanmış bir «orta sol» lider tarafından, yeniden sevimli ve «dost» gösteriliyordu. Böylece ABD, bir taşla iki kuş vurmuş oluyor, Türkiye üzerindeki nüfuzunu güçlen dirirken, bir yandan da kendini yeniden «dost» olarak yutturmak için «demokratik sol»u kullanıyordu.

Gelişen olaylar, CHP içindeki sağ kanada ağırlık kazandırmıştı. Sön derece nazik bir dış duruş yanında, bütün tekiplere ve yürek ferahlatma çabalarına rağmen kaçınılmaz olan ekonomik bunalım, iktidarı yerli tekelci ser mayenin artan nüfuzu altına gir meye ve bu doğrultuda yeni ekonomik ve siyasal kararlar almağa itmişti. Kıbrıs meselesinde de hükümet, başta CHP ve Ecevit olmak üzere dile getirilen ilk amaçlar ne olursa olsun sonunda finans kapitalin ve ABD emperyalizminin çıkarlarına son derece uygun bir yola girmiş bulunuyor du.

Bu ise ABD emperyalizminin arayıp da bulamadığı bir nimettir. Böylece, Ada'ya yapılan ilk müdahalenin, «Ada'nın, 15 Temmuz darbesinden önceki statükosuna getirilmesi» hedefi, müdahale gerçekleşir gerçekleşmez unutulunca. veya unutturu. lunca, ABD emperyalizmi ile bağlayan fiörf, sonuçta «ABD dostluğu ve NATO'dan boşalacak ye ri Türkiye'nin doldurması» ile perçinlenmişti.

Adem Yavuz Emperyalizmin ve faşizmin kurbanıdır

Kıbrıs'da bir milli muhafız tarafından vurulup, Türkiye'de ö. len Adem Yavuz bir halk çocuğuydu. Halkın bağrından, köyden, çıkıp gelmiş ve kendi sınıfına ihanet etmemiş bir yurtsever di. Nihat Erim'in «tüylerini diken diken» eden «Köye Doğru» programının hazırlayıcılarından...

Yavuz'un ölümü de belli mihraklar tarafından kitleler içinde şovenizmi körüklemek, emekçi halkı, yine aynı kendisi gibi emperyalizmin ve faşizmin kurbanı bir başka halka düşman etmek için kullanıldı.

Adem Yavuz Kıbrıs'ta ölen bin lerce emekçiden biridir. Ve hepsini vuran kurşunlar aynı mahzen dan: emperyalizmin ve faşizmin namlusundan çıkmıştır.

KİTLE'nin Konya bürosu açıldı

KİTLE Gazetesinin yeni bir bürosu da Konya'da açılmıştır. Diğer KİTLE büroları gibi bölgede ki devrimci faaliyetleri ve önem li siyasi olayları KİTLE'ye ilete cek olan KONYA KİTLE bürosu nun adresi şöyle: İdmanyurdu Çarşısı, Kat: 3, numara: 9, Konya.

Finans kapital Ecevit'i bu gün nasıl görüyor?

Bir zamanlar Ecevit'e karşı her yönden büyük kuşkular besleyen, Ecevit Hükümetini engellemek ve sonra da güçten düşürmek için elinden geleni ardına koymayan büyük sermaye çevreleri bugün Ecevit'i övmekte, güvenlerini belirtmekte, alkışlamakta birbirleriyle yarış ediyorlar. Bir zamanlar onu ekonimist» olarak adlandıran finans kapital sözcüleri, bugün bir CHP—AP koalisyonu rüyası bile görmeye başladılar. Aslında gerçekten böylesine güveni, yorlar mı Ecevit'e ve çevresine? Hayır... Ama Kıbrıs kahramanı. nın kitlelerde kazandığı prestij artık onun kolay kolay yıkılmayacağını gösteriyor. O zaman finans kapitale düşen, Ecevit'i ve «yerli sosyal demokrat»sı yi en kısa zamanda mümkün olduğu kadar cen sağa yanı kendi yanına çekmek, elini kolunu bağlamak, «milli birlik» edebiyatı ile Ecevit CHP'sinde büyük sermaye kanadının yeniden ağır basmasını sağlamak oluyor. Böyle bir taktikle hem Ecevit bu gün kendisini alkışlayan emekçi yığınlardan koparılmış ve iki kanatlı CHP'nin «halkçı» kanadı budanmış olacak, hem de finans kapital, gemisini istediği gibi yüzdürebilecek...

İşte, bir zamanlar Ecevit'e şüpheyle bakanların, bu gün Ecevit ve Ecevit hükümeti için söylediklerı...

● Türkiye finans oligarşisinin en etkin örgütlerinden Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği'nin 1974'ün ilk 6 ayını kapsayan raporunda şöyle diyor:

«1974 yılının ilk yarısında, politik düzendeki belirsizlikler ve nihayet hükümeti oluşturan partilerin ekonomik politikalarına ilişkin tereddütler müteşebbisleri olumsuz etkilemiş tir. Ancak yılın ortasında Kahraman Silâhlı Kuvvetlerimizin Kıbrıs'ta girıştiği Barış Harekatı, bu harekatın öncesinde ve sonunda Türk hükümetinin tutumu ve gücü ve nihayet bu milli konuda sağlanan birlik ve beraberlik, ekonomik kalkınma konularında da aynı tip etken uygulamaların mümkün olabileceğini ortaya koymuştur.»

● Türkiye finans kapitalinin en bilinçli ve ellerı sözcülerinden eski İstanbul Sanayi Odası Başkanı Ertuğrul Soysal, Milliyet gazetesindeki «Türkiye bir lider kazandı» başlıklı yazısında şöyle diyor:

«Ecevit, özel kesimi belki tümüyle tutmamakta ama Türk ekonomisine ve ıgğücüne gerçek katkısı olan özel sanayiyi en az bizler kadar savunmaktadır. Ecevit kuşkusuz Türk

EMPERYALİZM KIBRIS'TA NE İSTİYOR? GÜVERCİN Mİ MİĞFER Mİ?

Silah tekellerinin kışkırttığı silahlanma yarışı emekçileri daha fazla sömürmek içindir. İşçi Sınıfı Militarizme ve Şovenizme boyun eğmeyecektir.

*«Kıbrıs'ta Barış, Güvenlik, Demokrasi ve Bağımsızlık» adına girişilen harekâtın sonuçları, ABD hükümetince de desteklenıyor, açıktan açığa fetih ve ilhak nıdaları atan ABD dostlarınca da baştacı ediliyor. Emperyalizme «rağmen» girişilen başarılı hareketten sonra bugün Başbakan NATO'nun «önem» ve «değerinden, Türkiye'nin NATO içinde bundan böyle «güçlenen» yerinden söz ediyor. Bu arada Kıbrıs'ta yalnız faşist çeteler ve çılgın Enosisçi çevreler değil, tüm Kıbrıs'ta Rum cemaati ve bağımsızlıktan ve halkların kardeşçe bir arada yaşamasından yana tüm demokratik güçler de karşıya alınmıştır. Yunanistan'da ileriye açık demokratik gelişimden de, dünya ilerici kamuoyundan da tecrit olunmuştur. Kıbrıs'a çıkıldıktan bu yana orada yaşayan Türklerin güvenliği emperyalist ajanlarının gayretleri ve şoven duygularını azdırdıkınıyle bugün daha da büyük bir tehdit altındadır. Kıbrıs'ta demokrasi 15 temmuz'da olduğundan daha geriye gitmiş, her iki cemaatin içindeki ve başındaki gerici unsurlar en azından ağırlıklarını arttırmışlardır. Doğrafı federasyon tezinin fiilen taksim demek olduğunu, taksimin de ABD'ye istendiğini bilmeyen ve görmeyen kalmamıştır. Hükümetin bir kanada sıvarın Kıbrıs» bağımsız kalmasını istediğini söylediği halde, yine aynı kanada mensup bakanlar ve yakınlar Kıbrıs'ta cirit atmakta, Kıbrıs'ın Türk bölgesinin yönetimi, kalkınması, turizm geliriınin arttırılması ve savunması için resmi programlar hazırlamaktadır. «Barış» harekâtı Türk ye'de ve Yunanistan'da şoven eğilimleri azdırır, küçük burjuva ilerici çevreleri olur olmaz hayaller uğruna düpedüz uzlaşmacı yorum ve tutumlara sürüklerken Türkiye ve Yunanistan arasında savaş havası kıncmıştır. Hükümet «milli birlik ve beraberlik» ve yurdu «bölmüş» ile kalkındırma» adına parababalarına kredimusluklarını ogar ve tekeloj kesinle bahar havası yaşarken, savaş «sanayii kurmak için, yani Batının savaş sanayiclerine daha doyurucu bir pazar sağlamak için İşçilerin ve memurların ücretlerinden «bağış» kesilmekte, İşçi ve köylü yığınlar savaş ekonomisi adına fedakârlığa çağr

SOSYALİSTLER KIBRIS OLAYLARINI NASIL DEĞERLENDİRDİLER?

"Aydınlık Sosyalist Dergi" ve Kıbrıs Sorunu

Bundan önceki sayılarımızda, Türkiye İşçi Partisi yöneticilerinin ve Türk Solu dergisi etrafında toplanan sosyalistlerin 1967 Kıbrıs buhranı sırasında Kıbrıs meselesine ne gibi yaklaşımları ve getirdikleri çözüm yollarını ihtiva eden pasajları aktarmış ve gereken eleştirilerimizi yapmıştık.

Her iki çevrenin de meseleye bir hayli «şöven»ce yaklaşılmasının sebebini bu yaklaşımların «olay»ın sıcak olduğu günlerde yapılmış olmasına yoranlar olabilir. Bu mazeret ne olursa olsun, İşçi sınıfı pusulasının bu denli gözden ve elden kaçırılmasını engellememeliydi.

Bu sayıda almış olduğumuz pasajlar ise Aydınlık, Sosyalist Dergide yayınlanan iki inceleme yazısından. Bunlar olayların sıcak havası içinde değil de 1969 ve 1970 yıllarında yayınlandığı için, «biz de serin kanlılıkla oturup inceleme yapsaydık öyle olurdu» diyenler olabilir. Biz aynı kanaatte değiliz. Aşağıdaki pasajları okuyan dikkatsiz bir göz bile, meseleye nasıl sınıf açısından, nasıl yegâne şaşmaz pusula olan işçi sınıfı bilimi açısından yaklaşıldığını hemen görecektir.

Aydınlık Sosyalist Dergi Sayı: 10 Ağustos 1969. Fuat Fegan

Kıbrıs Meselesi

.... Gerçek «MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞLARI» daima ülkedeki bütün anti - emperyalist güçlerden meydana gelen bir cephe savaşı hâlinde yürütülür. Her gün bunun sayısız örneklerine şahit olmaktayız.

Fakat EOKA hareketinde böyle bir cephenin kurulması için herhangi bir çaba görülmez. Hatta denebilir ki, kurulmaması için bilhassa dikkat gösterilmiştir. Hareket, kilise denetiminde, ada Rumları arasındaki en gerici unsurlara dayandırılmış, diğer güçler tamamen dışarda bırakılmıştır. Zaten yıllardan beri kilisenin emeli olan «ENOSİS», Ada'daki diğer etnik guruplarca, özellikle Türkler tarafından benimsenemezdi.

1955'de hareketi yürüten gerici Kilise çevresi dışında, Ada'da başlıca iki güçten söz edilebilir: Biri Türkler, diğeri de AKEL partisi ve çevresindeki sol örgütler..

Hareketin böyle sadece Kilise çevresindeki gerici unsurlara dayandırılması, Türkler için kabulü imkânsız Enosisçi bir hedef güdülmesi ve diğer yandan da hareketin başına Grivas gibi müsecel bir emperyalizm ajanının getirilmesi, daha sonraki gelişmeler için esas zemini teşkil etmiştir. Belki de EOKA hareketi, gerçek bir milli kurtuluş savaşının doğmasını engellemek ve Ada'yı bugünlere hazırlamak için şuurlu olarak yaratılmış bir sözde milli kurtuluş hareketidir. İlk ortaya çıkışında, Ada halkının çok ufak bir kesimi tarafından benimsenmiş olması da bunu göstermektedir.

..... Silahlı mücadeleyi yürütenler gizli çalışıyorlardı; onları ele geçirmek mümkün değildi Fakat sivil halk herhangi bir amaçla herhangi bir yerde (meselâ kilisede) toplanır toplanmaz, bu birlikler onların üzerine sürüldü. Çeşitli olaylar meydana geldi. Çoğu zaman suçsuz Rum halkı, emperyalizm emrindeki bu Türk gençlerine kırdırıldı.

Tamamen İngilizlerin hizmetine girmiş bir kısım üniformalı veya sivil Türk polislerinin, aynen Rum veya İngiliz asıllı emperyalist uşaklarına yapıldığı gibi, zaman zaman EOKA tarafından öldürülmeleri de, diğer taraftan, düşmanca duyguların körüklenmesine yol açtı.

..... Çeşitli yollarla yapılan kışkırtmalar ve olaylar, iki cemaat arasında gittikçe artan bir soğukluk ve şüphe yaratmıştı Fakat EOKA, ikinci bir cephede daha savaşmak istemediği için, Türklerle çatışmaktan kaçınıyordu.

Bu arada Türk kesiminde iki gelişme göze çarpıyordu:

1 — Bir takım denemelerden sonra, gizli bir yeraltı teşkilatı kurulmuş ve teşkilat köylere kadar genişletilmişti. Mümkün olduğu kadar da silahlanıyordu.

2 — Diğer taraftan da, kesif bir propoğanda ile, şöven duygular halka aşılanıyordu. En çok tekrarlanan söz: «Türklerle Rumların bir arada yaşayamayacağı» idi.

1 Mayıs 1958 günü, bu gelişmelerin doğrultusuna ters düşen bir hareket oldu. Sol eğilimli Türklerle Rumlar, birlikte bir yürüyüş yaptılar. Yürüyüşle Türk ve Rum bayrakları bir arada yer alıyordu. Ve emperyalizm aleyhtarı sloganlarla, «Türklerle Rumların yüzyıllardan beri olduğu gibi bir arada yaşayabilecekleri» sloganı yürüyüşe hakimdi.

Hemen ertesi gün, Türk kesiminde bu yürüyüşe katılan Türkler aleyhinde kesif bir kampanya başlatıldı. Gazeteler ateş püskürüyordu. Liderler onların ne satılmışlıklarını bırakıyorlardı, ne de vatan hainliklerini!

Aradan bir kaç hafta geçmeden, bu sol eğilimli Türklerin önde gelenleri birer birer öldürülmeye başlandı (22 Mayıs 1958). Kimisi sokak ortasında vurularak, bıçaklanarak öldürülüyordu. Kimisi gece yatağında uyurken... Ve bütün bu cinayetlerin failleri yakalanamıyordu!..

Bu önde gelen sol eğilimli Türklerden hayatlarını kurtarabilenler ise, yurt dışına kaçmaktan başka çare bulamamışlardı.

Böylece, Türk Kesiminde yeni filizlenmeye başlayan sol hareketin başı ortadan kaldırılmıştı. Geriye başsız gövde kalıyordu. Onun da çaresi bulundu: Türkçe gazeteler, artık solcu Rum teşkilatlarıyla ilgilerinin kalmadığını bildirenlerin resimli ilanlarıyla dolup taştı. Aksi takdirde ölümlerden ölüm beğenmek gerektiği en yetkili ağızlarca açıkça ifade ediliyordu.

Bundan sonra Türk kesiminde ortam hazırdı: Cemaat istenilen yere götürülebilirdi. İçerden gelebilecek «çatlak sesler» susturulmuştu.

Bu arada içerdeki muhalefeti susturduktan sonra meydana gelen Türk - Rum çatışmaları, Türk liderliğine ve onların emrindeki silahlı çetelere büyük bir güç verdi. 1958 yazından sonra Kıbrıs Türk cemaati artık bu güçler elinde hemen hemen hiç rahat nefes alamaz bir hâle gelmişti.

Kıbrıs Türk cemaati ideolojik ve kültürel bakımdan Türkiye'de ki gelişmelere yakından bağlıdır. Buradaki devrimci güçlerin Kıbrıs meselesini doğru olarak değerlendirmeleri, Türk cemaatinin uyanmasından çok önemli bir etken olacaktır.

Adanın geleceğinde (geçmişinde de olduğu gibi) Türklerin daima nazım bir rolleri vardır. Türkler ağırlıklarını anti - emperyalist, demokratik, devrimci cepheye koydukları gün emperyalizmin ayakları altındaki toprak kaymağa başlayacak, Ada'nın gerçek kurtuluşunu hiç bir güç önleyemeyecektir.

Son yıllarda emperyalizm, pek az yerde Kıbrıs'da olduğu kadar başarılı olmuştur. «Böl ve hükmet» siyaseti, yeşil Ada'da emperyalizmin çıkarlarının gerektirdiği biçimde geniş ölçüde uygulanabilmiştir. Türkiye halkı için olsun, Kıbrıs Türkleri için olsun tek doğru yol, emperyalizmin oyununa gelmemek, 'Böl ve hükmet' politikasını başarısızlığa uğratmak ve Kıbrıs'ta yüzyıllardan beri birlikte yaşamış olan iki halk arasında, emperyalizmin ve her iki taraftaki işbirlikçilerin yıkmış olduğu köprüleri onarma yolu bulmaktır.

Bugünkü şartlarda Kıbrıs meselesi için tek olumlu çözüm, Türk ve Rum etnik guruplarının eşit haklara sahip olarak özgürce yaşayacağı, emperyalizmin hegemonyasından kurtulmuş ve özellikle üslerden arınmış TAM BAĞIMSIZ DEMOKRATİK KIBRIS FEDERASYONUNU gerçekleştirmektir. Emperyalizmin Kıbrıs topraklarından sökülüp atılması, Türkiye halkının milli kurtuluş mücadelesi ve faşist Yunan cuntasına karşı yürütülen demokratik mücadele açısından da son derece önemlidir.

Aydınlık Sosyalist Dergi. Sayı: 21. Temmuz 1970. F. Adalı

Kıbrıs'ta Seçimler (İşçi sınıfı engeli, Türk Rum çatışması)

Kıbrıs Türk ve Rum halkı yüzyıllardan beri bir arada yaşamıştı. Ekonomik, sosyal ve hatta kültürel hayatları adeta içiçe girmiş durumdaydı. Yüzyılların eseri gelenek ve alışkanlıkları değiştirmek kolay değildi.

Onun için önce ideolojik mücadeleye girişildi. Türklerle Rumlar birarada yaşayamaz dendi. Yüzyıllarca bu ve benzeri temalar işlendi. En küçük olaylar bu yönde istismar edilerek iki cemaatın arası açılmaya çalışıldı.

Ancak işçi sınıfı bu oyunu bozuyordu. Türk - Rum demeden kendi sendikalarında ve hatta siyasi partide örgütleniyorlardı. Günlük hayatları yanında, yürüttükleri eylemlerle de ayrılıkçı politikaya karşı çıkıyorlardı.

İşçi sınıfı içindeki kıpırdanışlar sindirildikten sonra işler kolaylaşmıştı. İngiliz ajanlarının akılhocalığında ve fiili tertipleriyle yürütülen çeşitli provokasyonlarla, 1958 Haziran - Temmuz aylarında özlenen çatışma gerçekleştirildi.

'Türkten Türke' kampanyası ile Türk cemaati üzerindeki iktisadi hakimiyetlerini gerçekleştiren sermaye çevreleri daha önce zorbalıkla darmadağın ettikleri Türk işçisini yine zorla bir çatı altında toplayıp örgütün başına da polis ajanları yerleştirdiler. Sonra bunları Avrupa ve Amerika'da CİA himayesinde bol bol eğitime tâbi tuttular.

Bunun gibi çiftçiler, gençlik vb. toplum zümre ve tabakaları da böyle zoraki kuruluşların çatısı altında toplanıp, hepsi Denktaşın başında bulunduğu Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonuna bağlandı.

Yıllarca süren acılar yanında halkın sefaletine de sebep olan hâkim sınıf ve zümrelerin kendi hayat seviyeleri hakkında ise, gözle görülen yaşantıları dışında, hiç bir bilgimiz yok. Çünkü bunlar ne gelirlerini beyan ederler, ne de onların iktidarı olan Kıbrıs Türk yönetimi 15 yıldan beri bütçesini kamuoyuna açıklamıştır.

Halktan bu kadar kopuk ve onun karşısında bir yönetimin silahlı baskı güçleri yanında, dayanağını teşkil eden diğer bir zümre de sayıları 4000'i bulan memur kadrosudur (H. Sesi, 27.4.1970). Ancak bunları beslemek, Kıbrısın kendi kaynaklarıyla mümkün olamıyacağına göre, Türkiyeden her yıl 200 milyonluk bir nakdi yardım yapılmak zorunda kalınmaktadır.

İşte 15 yıllık burjuva diktatörlüğünde ada Türklerinin vardığı nokta budur.

Son derece öğretici ve açıklayıcı bulduğumuz yukarıdaki pasajlarda eleştirilecek bir husus bulamıyoruz. Ancak şu noktaya kısaca değinmeyi yararlı görüyoruz.

Çözüm olarak federatif Kıbrıs önerilmektedir. Biz daha önce de belirttiğimiz gibi, federasyonun, Ada'nın bağımsızlığının sağlanmasında ve demokrat ve özgür bir Ada halkının kendi kaderini kendisi tayin etmesinde, olumsuz etki yapacağı kanaatindeyiz. Gerçi, federasyon Ada'daki yönetimin şekli ile ilgilidir ve meselenin özü demek olan bağımsızlıktan yana olan güçlerin ve bunların başında gelen Ada emekçi halkının gelişip örgütlenmesinin önündeki engellerin kaldırılması kadar önemli olmıyabilir. Ama öz ile şekil arasındaki diyalektik bağı, karşılıklı etki - tepki ilişkisini de gözden kaçırmamak gerekir.

Bir kere federasyon, emperyalizmin iki cemaat arasına sokmuş olduğu ayrılık tohumlarının, kin ve düşmanlığın bir süre daha sürmesini temin edecektir. Emperyalizmin bugün fiilen meydana gelmesini sağlamış olduğu bölünme «oldu-bitti» sinin bir anlamda kabulü anlamına gelecektir.

İkincisi, Ada'nın bütün geçmişinde yan yana ve içiçe yaşayan iki toplumun birbirinden ayrılması bu geçmişe nazaran daha geri bir çözüm yolu olacaktır.

Üçüncüsü ki kanaatimizce meselenin çözümü bakımından asıl ağırlık taşıyandır, federatif bir yönetim altında iki toplum farklı hız ve doğrultularda gelişeceği için, her iki kesimde de Ada nın bağımsızlığından yana güçlerin aynı bilinç ve örgütlenme seviyelerinde yetişmeleri engellenecek, bilhassa Türk kesimindeki faşizan baskı ve terör Ada halkının Ada'nın bağımsızlığına tek bir vücut halinde sahip çıkmalarına engel olacaktır.

Gözden kaçırılmaması gereken bir dördüncü husus da, federasyon halinde, iki toplum arasında hemen ortadan kalkması beklenmemesi gereken husumetin, emperyalizmin, fırsatını buldukça Ada'da «hır» çıkartması için gerekli ortam ve şartlarını bir süre daha devamı demektir.

Ama yukarıda da değindiğimiz gibi, mesele bağımsızlıktan yana güçlerin önündeki engellerin temizlenmesidir. Bu engeller temizlenirse, biz inanıyoruz ki, iki toplum da yanyana, içiçe, barış için de kardeşçe birarada yaşıyacaklar. Çünkü emekçi insanlar birbirlerinin düşmanı olmazlar.

TARİH VE DEVRİM YAYINEVİ SUNAR:
dr. Hikmet Kıvılcımlı
EMPERYALİZM GEBEREN KAPİTALİZM
Dağıtım: Tarih ve Devrim Yayınevi / İstanbul
Valide Camii sokağı, Mahmutbey pasajı 47/12, Aksaray

ZİKRULLAH KIRMIZI

kitle

Daha o gün değil,
derlenip dürülmesin bayraklar
Dinleyin, duyduğunuz
çakalların ulumasıdır
Safları sıklaştırın çocuklar,
bu kavga faşizme karşı,
bu kavga hürriyet kavgasıdır.
NazımHikmet

Yeryüzünün dörtbir yanında Faşizm adım adım geriliyor

Dünya emekçileri, bugün yeryüzünün dört bir bucağında faşizmi adım adım geriletiyorlar. Eğer Şili'de, İspanya'da, Endonezya'da, Vietnam'da, İtalya'da, Brezilya'da, Bolivya'da, Türkiye'de, Portekiz'de, Filipinler'de, Arjantin'de, Fas'ta, Güney Afrika'da, Güney Kore'de, Yunanistan'da faşizm saldırıyorsa, bu onun kaybettiği mevzileri kazanabilmek için giriştiği umutsuz saldırılardır. Ve bu kudurmuş istekler, her defasında Dünya emekçi halklarının direncine, halkların öncüsü işçi sınıfının örgütlü gücüne çarpıp parçalanıyor. Bugün yeryüzünün üçte birinden büyük bir bölümünden, halklar, faşizmi bir daha dönememecesine kovmuşlardır. Faşizm, Yunanistan'da, Portekiz'de, önümüzdeki günlerde belki de İspanya'da elindeki son mevzileri de kaybetmiş, kesin bir ricat'ın arifesine gelmiştir. Şili'de, Fas'ta, Endonezya'da, Bolivya'da, Kıbrıs'da, faşizmin döktüğü emekçi kanları halklardaki anti - emperyalist, anti - faşist bilinci ve mücadele azmini beslemiştir. İtalya'da, Portekiz'de faşizmin hortlama girişimleri örgütlü emekçilerden yediği tokatlarla sonuçsuz kalmaktadır. Sermayenin kanlı diktası faşizmin son yıllardaki saldırganlığı emperyalist kapitalizmin, kendi tarihi çıkmazının sonuna gelip dayandığını kanıtlar. Faşizmin saldırıları, yeryüzünün dört bir yanında yoğunlaşmışsa eğer, bu, genişleme gücünü kesinlikle kaybetmiş can çekişen (emperyalist) kapitalizmin «varlığını koruyabilmek» için elindeki son kozları ortaya sürdüğünü kanıtlar. Kısacası, dökülen kan, halklara vurulmak istenen zincir, sürdürülen zulüm, emperyalist kapitalizmin içine düştüğü bozgunun yarattığı bir çılgınlıktan, kudurmuşluktan ibarettir. Bütün alametler belirmiştir: Halklar, yedi iklim dört bucakta zulme karşı ayaklanmakta, zincirlerini koparmaktadırlar. Gerileyen ve yenilen faşizmdir. Sosyalist bloğun caydırıcı ve vazgeçirici gücü, ulusal kurtuluş hareketlerinin her geçen gün sosyalizme daha çok yönelen gelişimi, sanayi ülkeleri proleteryasında kendi öz kurtuluşunun, Dünya'daki ezilmiş, geri kalmış ülke emekçilerinin yanında yer almasıyla mümkün olabileceği bilincinin iyice yerleşmesi, demokratik cephelerin, özellikle parlamenter mücadelede kazandığı başarılar, faşizmi, yeryüzünde artık soluk bile alamaz hale getirmektedir. Birinci Emperyalist Bölüşüm savaşını izleyen kapitalist bunalımların yarattığı faşizm, İkinci Emperyalist Bölüşüm savaşı sırasında bütün cephelerde ve özellikle doğu cephesinde emekçi halkların kahramanca savaşı karşısında yenilgiyi tatmış ve bu onun geri dönülmez yenilgilerinin başlangıcı olmuştur. Artık mevzi kaybeden ve kaybettiği mevziyi bir daha da kazanamayan faşizmdir. Siperlerinden çıkıp, sermayenin kanlı diktatörlüklerini temellerinden yıkan ise Dünya halkları ve onun öncüsü işçi sınıfıdır. Zafer işçi sınıfınındır, zafer tüm dünya halklarınındır.

FAŞİZMİN ELİ
(«Sus» diyor)

Halklar, faşizmin kalelerini temellerinden yıkıyor

FAŞİZMİN GIZLI POLİSİNİN SONU

FAŞİZMİN EN ESKİ KALESİ DE YIKILDI: PORTEKİZ

Dünya ekonomik bunalımının ardından, işçi hareketlerinin, kitlelerin ekonomik ve demokratik taleplerinin arttığı, ekonomik bunalımın ise son haddine vardığı Portekiz'de 1932 yılında Maliye Profesörü Salazar Başbakan oldu. Portekiz emperyalist burjuvazisinin çıkmazına getirdiği çözüm: Faşist diktatörlüktü. Tüm ekonomik, demokratik, siyasal haklar kaldırıldı. Sömürgelerdeki baskı ve sömürü daha da yoğunlaştırıldı. Baskı ve terör, gizli polisi, zindanları, darağaçları, işkenceleri, kan ve ateşi ile ülkeyi ve sömürgeleri daha bir yoğun şekil de sardı. Salazar'ın ölümüylè 1968 yılında iktidarı devralan Caetano da, emperyalist burjuvazinin, ve Portekiz oligarsisinin mutemet adamıydı. Ancak dünyanın değişen koşulları, sömürgeler de büyük bir hız ve kararlılık kazanan kurtuluş hareketleri ve ülke içinde başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokratik güçlerin mücadele ve muhalefeti Portekiz faşizmini sarsıyor, kalede gedikler açıyordu. Öte yandan Portekiz burjuvazisi artık sömürgelerden istediği kârı sağlayamıyor, ekonomik durum gittikçe batağa saplanıyordu. Buna karşılık emekçi halk hareketi gittikçe güçleniyordu. Hakim güçler arasında çekişme ve çatışmalar artmıştı. Bunun ordu içinde de yansımaları vardı. Sömürgeci Portekiz ordusu rüşvet ve yolsuzlukla, klikleşmelerle çürümüştü, genç subaylar arasında birçok marksist veya radikal vardı. Ve gerçekleştirilen darbeye sol kanat hakim oldu. Komünist ve sosyalistlerin ağırlığın da hükümet kuruldu.

YAŞAYAN FAŞİZM İSPANYA

İspanya'da, 1931 yılında Primo de Rivera'nın faşist diktatörlüğü sona erdi. Kral yurt dışına kaçtı ve Cumhuriyet ilân edildi. Ancak burjuva sosyalistleri komünistlere set çekmek ve burjuvaziyi güçlendirmek amacıyla hareket ettiler, oysa burjuvazi kısa zamanda tutucu bir güç haline geldi; ordunun, kilisenin ve büyük toprak sahiplerinin desteğini tamamen aldı. Buna karşılık etkin bir işçi ve köylü hareketi, büyük ölçüde komünist ve sosyalistlerin gündümde gelişmekteydi. 1934'lerde işçi iktidarının kurulması, sağlam bir cepheye dayanabilse anlık bir olayken, kilise ve burjuva cumhuriyetçileriyle birleşen sosyalistler, iktidarı engellediler. Bu arada kendilerine «Falanj» adını veren faşist güçler, özellikle kilise ve ordudan aldıkları destek le güçleniyorlardı. Bu tehlike karşısında sol cephe nihayet kısmen birleşebildi: Birleşik Halk cephesi kuruldu. Birleşik Halk Cephesi katıldığı seçimlerde, 1936 Şubatında 473 üyeli Meclis'in 268 üyeliğini aldı ve Cumhuriyetçi Azana liderliğinde sol bir hükümet kuruldu. Birleşik sağ Cephe kitlelerin büyük desteğine sahipti. Büyük sermaye büyük toprak sahipleri ordu ve kilise ise karşısında bulunuyordu. Ancak karşı devrimci güçlerin tasfiyesini sağlayabilecek radikal tedbirler, cephe içindeki Cumhuriyetçilerin ve burjuva Sosyalistlerinin engellemesiyle karşılaşıyordu. 1936'da endüstri ve banka kodamanlarının, büyük toprak sahiplerinin, kilisenin desteklediği ve Ordunun fiilen yürüttüğü iç savaş başladı. Bu savaşta İspanya'nın işçi ve köylü tüm emekçi halkı Cumhuriyet için faşist güçlere karşı sonuna kadar, kahramanca ve tarihte eşi benzeri az bulunan şekilde yıllarca savaştı. Dünyanın tüm ülkelerinden sosyalistler, uluslararası dayanışma ruhunu ve ateşini yeniden yakarak bu savaşa katıldılar. Uluslararası alaylar da faşizme karşı savaştılar. Yine de Almanya ve İtalya'nın açık, diger Avrupa ülkelerinin de örtük ve dolaylı destekleriyle savaşı Frankocu faşistler kazandı. İngiltere finans kapitali, bu savaş kendi silah tekellerine kâr sağladığı için; Fransız finans kapitali, Fransa da devrimden korktuğu için, savaşa katılmama kararı aldı. İspanya'da, işçilerin ve köylülerin kanlarına basa basa faşizm kazandı. Franko gerici-faşist diktatörlüğünü kurdu; bu diktatörlük halâ devam ediyor. Ancak İspanya bugün Avrupa'nın en geri ülkelerinden biri ve için için kaynıyor. Nitekim bu ayın geçtiğimiz günlerinde İspanya'da, İspanya'nın monarşistler dahil tüm anti-faşist güçlerini içeren bir demokratik cephe kuruldu. İspanya'da faşizm sendeliyor. Belki de yıkılışı hasta ve yaşlı diktatör Franko'nun ölümünü bile beklemeyecek...

FAŞİZMİN YEDİĞİ SON DARBE: YUNANİSTAN

Birinci Dünya Savaşından sonra, Yunanistan'da, darbeler, sağ ve sol iktidarlar birbirini izledi. Ancak ne emekçi hareketi iktidarı kesinlikle ele geçirebildi, ne de sermaye kesin diktasını kurabildi. Ancak işçi hareketlerinin yoğunlaşması, ekonomik bunalım, Yunan sermayesinin çıkmazları, emekçi sınıfların hareketliliği ve iktidara aday olmaları 1935'de Kralığı ve Faşist General Metaxas diktatörlüğünü getirdi. Bu dönemde gerek işçi sınıfı, gerekse sosyalistler ve örgütleri üzerine büyük baskılar uygulandı. İkinci dünya savaşının İşgal yıllarında işçi sınıfı sosyalistlerinin öncülüğünde Milli Kurtuluş Cephesi ger çekleştirildi ve EAM adına alan bu örgütün ELAS adlı halk ordusu Yunanistan'ın önemli bölgelerinde fiilen yönetimi ele aldı. 1944 yılında en güçlü dönemini yaşayan hareket, savaş sonrasında gelişen dünya koşulları içinde güçten düştü ve 1946'da başlayan İç savaş 1949'da Komünist Partisinin ateş kes ilanıyla ve demokratik güçlerin gerilemesiyle, yenilgisiyle sonuçlandı. Bundan sonra, sağ ve liberal partiler iş başına geçtiler, parlamenter demokrasi kuruldu ve Yunanistan NATO'ya bağlandı Ardından 1967 Mayıs'ında Papadopulos'un albaylar cuntası bir CİA oyunuyla faşist darbeyi gerçekleştirdi. Yunanistan'da demokrasi 7 yıl için sona erdi. Ve bu yedi yılık dönem çağımızın en ağır işkencelerinin, en uzun siyasi tutuklamalarının, en açık bir faşizmin uygulandığı dönem oldu. Bu baskı ve teröre rağmen, 1972 yılından başlayarak demokratik güçlerin direnci yeniden kendini gösterdi. Ülkenin ekonomik durumu feci bir görünümdeydi. Enflasyon hızında Yunanistan dünyada birinciydi. Bir avuç para babası karunlar gibi zengin olurken kitleler inliyordu. Papadopulos yeni bir CİA oyunuyla devrildi yerini bu defa bir generaller cuntası: Gizikis'in cuntası aldı... Bu cuntanın sonunu hepimiz biliyoruz. Artık yaşayamayacağını gördüğü bir anda, kitlelerin dikkatini dış sorunlara çevirmek isterken yaptığı son bir çılgınlıkla, Kıbrıs olayları sırasında devrildi. Yerine sivil bir hükümet kuruldu. Yunanistan'da faşizm yıkıldı ve demokratik güçler şu son günler de büyük bir hızla yol almaya başladılar.

HALKLAR KONUŞUYOR
(Kahrolsun Faşizm)

FAŞİST YUNAN CUNTASI
(Dün Yunan halkına zulmediyorlardı, bugün halk onları yargılıyor)

TÜRKİYE'DEKİ FAŞİZM PROVALARI

Türkiye'de son faşizm denemesi 12 Mart 1971'de gerçekleşti. Bir yandan tekelci sermayenin içinde bulunduğu dar boğaz, öte yandan 1969'lardan sonra hızlanan işçi hareketi, kitle uyanışı, sosyalist gelişme ve sömürücü sınıfların kendi iç çelişkileri, ve bütün bunların karşısında sosyalist hareketin ve örgütlenmenin zaafları Türkiye tekelci sermayesini, parlamenter demokrasi alternatifini bırakmaya yöneltti. Burjuva reformizmi ve radikal küçük burjuva reformculuğuna tavizlerle başlayan gelişmeler bir süre sonra faşist uygulama ve provalara dönüştü. Parlamento görünüşte korundu ama etkisi kalktı. Finans kapital bir süre orduya dayanarak diktasını sürdürmeyi tercih etti. Kazanılmış tüm demokratik haklar geri alındı. Emekçi sınıfların örgütlenmesi engellendi. İşçi sınıfı üzerine çok ağır ekonomik-siyasal baskılar getirildi. Yurtseverler, ilericiler, sosyalistler tutuklandılar, işkence ve zulüm gördüler, Fikir yasak edildi, kitaplar yakıldı. Terör her yanda kol gezdi. 60'dan fazla genç çeşitli şekillerde öldürüldü... Ancak kitlelerin demokratik özlem ve istekleri, başka iç ve dış koşullarla da birleşerek faşizme galip geldi. 14 Ekim 1973'de iki buçuk yıllık bir örtük faşizm veya faşizm provası döneminden sonra, finans kapitalin gerilemesiyle seçimlere gidildi ve parlamenter demokrasiye dönüldü.

ENDONEZYA'DAKİ BÜYÜK KATLİAM

Antiemperyalist tarafsız bir politikanın savunucusu olan Sukarno'nun kurduğu, milliyetçilerden, komünistlerden ve ülkenin yapısı gereği antiemperyalist eğilimler kazanmış dinsel çevrelerden meydana gelen MASAKOM adlı «ulusal cephe» 1958'de gerçekleşti. Ancak sınıf temeli sağlam olmayan ve ağırlığı «sermaye»de olan bu cephenin bekleneni veremeyeceği kitleleri ekonomik ve siyasal özgürlüklere kavuşturamayacağı ve emperyalizmin sömürüsü altındaki bir ülkede sermayenin emperyalizmden bağımsızlaşamayacağı düşünülecek olursa baştan belliydi. Başarısızlıklar, sol güçlerin de ağırlığıyla Sukarno'yu daha da sola ve Çin'den destek aramaya itti. 1965'de Çin taraflısı komünistler ordunun bir keşiminden de destek bularak bir darbe hareketine giriştiler. CİA'nın oyunlarının darbede ve bastırılmasında büyük payı oldu ancak ülkedeki sol güçler dağınıktı. İşçi sınıfı iktidarı almaya hazır değildi, örgütlenme düzeyi düşüktü. Darbe ordunun sağ kanadı tarafından kanlı şekilde bastırıldı. Cephe içindeki milliyetçiler, komünistleri temizlemek için bu olayları fırsat bildiler. Endonezya'da koyu bir faşist terör başladı. Tüm faşist örgütler ve güçler faaliyete geçtiler. Kısa bir süre içinde bir milyondan fazla yurtsever, ilerici, sosyalist öldürüldü. Hareket kanla ve barutla ezildi. Ülkeye en koyu bir faşizm hakim oldu. Emperyalizmin uşağı Faşist Suharto köpeğinin faşist diktası yeryüzündeki en acı katliamı sosyalist ve yurtsever katliamını getirmişti. Endonezya katliamı işçi sınıfının örgütlü öncülüğünde kurulmayan cephelerin başarısızlığını belgeleyen bir ders, Dünya anti-faşist hareketi için acı fakat önemli bir deney olmuştur.

Anti-Faşist mücadele aralıksız sürmektedir

Türkiye faşist bir dönem yaşamıştır. Türkiye'de zindanlar sosyalistler ve yurtseverlerle dolup dolup taşmıştır. Türkiye'de kontrgerilla işkenceleri tüm dünyanın bildiği bir gerçek olarak, nice devrimci ve yurtsever üzerinde en kanlı biçimde uygulanmıştır. Grevler durdurulmuş, devrimci işçi ve köylülere şiddet kullanılmıştır. Türkiye'de binlerce ev basılmış, en binlerce sosyalist ve yurtsever tedirgin edilmiştir. Sokağa çıkma yasakları konularak koskoca İstanbul ev ev aranmıştır. Devrimciler üzerinde sürek avı tezgâhlanmıştır. Doğuda emekçi köylülerimize zulüm üstüne zulüm uygulanmıştır.

Türkiye'de genç, fedakâr, yiğit devrimciler öldürülmüştür, idam sehpaları kurulmuştur...

Türkiye'de anayasa lüks ilân edilerek, 60 kadar maddesi geriye doğru değiştirilmiştir. Devlet Güvenlik mahkemeleri kurulmuştur.

Anti-faşist ve demokratik mücadelemiz sona ermemiştir. Hâlâ hapiste yatan kardeşlerimiz vardır. Hatta 14 Ekim'den sonra tutuklanan kardeşlerimiz hapistedir. Devlet Güvenlik mahkemeleri işletilmektedir. Birkısım devrimcinin ve yurtseverin siyasi hakları ellerinden alınmıştır.

İçeridekî kardeşlerimiz çıkmadan, anti-demokratik kanunlar temizlenmeden faşizmin kalıntıları silinemez... Faşizmin izleri ise, zulüm ve teröre göğüs geren halkımızda, devrimci kardeşlerimizde ve onların ailelerinde yaşamaktadır. Kaybedilenlerin telâfisi mümkün değildir, ama tarih ve halkımız emperyalistleri ve onların ortaklarını faşist uşaklarını lânetlemiştir. Faşistler tarihin ve halkımızın yargılamasından kurtulamayacaklardır.

Faşizmin zulmünü ezecek güç, halkların bağrında yaşayan Devrim'dir

«İşçilere sadece şunu söyleyebilirim : Vazgeçmeyeceğim. Bu tarihi anda, halka verdiğim sözü hayatım pahasına tutacağım. Bir kere daha muzaffer olacağımıza inancım tamdır. Yaşasın Şili.»

Salvador Allende

11 Eylül, Şili'de Başkan Allende'nin emperyalizmin el ulağı faşist generaller ve onların sivil akıl hocaları tarafından alçakça katledilip Halk Birliği iktidarına son verilişinin birinci yıl dönümüdür. İşçi sınıfı ve işçi sınıfı ideolojisi düşmanlığının, dolayısıyla emperyalizm hesabına halkın gerçek çıkarlarına ihanetin, «vatan» kurtarma ve «özgürlük» adına ne boyutlara varabileceğini gösteren bu olayı bugün bir kere daha kısaca hatırlamakta yarar var.

Başkan Allende ile birlikte en azından yirmi bin işçi, öğrenci ve yurtseveri de öldüren faşist darbeyle yıkılan neydi?

Halk Birliği iktidarı idi!

O Halk Birliği ki, 1970 Başkanlık seçiminde Allende'nin yüzde 36,2 ile en çok oyu alarak Başkan olmasını sağlamış, bunu izleyen iki yıl, Şili'nin ekonomik ve sosyal hayatında halk yararına ve ekonomik bağımsızlık doğrultusunda köklü dönüşümlerin gerçekleşmeye başlamasına sahne olmuştu.

1970'de yüzde 2,5 olan gayri safi milli hâsıla artışı, Allende hükümetinin göreve başlamasıyla daha 1971'de yüzde 8,3'e çıktı. Ücretlerde yüzde 35.66 arasında yükselme sağlandı. İşsizlik oranı yüzde 6'dan yüzde 3,8'e düştü. Sanayi üretiminde kapasite kullanımı yüzde 100'e kadar çıktı. Bu arada bütün bakır sanayii ve başlıca sanayi kesimlerinin büyük kısmı devletleştirildi. Toprak reformu hızlandırıldı. Eski Başkan Edvardo Frei'nin köylüye altı yılda dağıttığı 3,4 milyon hektar toprağa karşılık Halk Birliği 1971'de sadece sekiz ay içinde 2,2 milyon hektar toprağı büyük toprak sahiplerinin elinden alıp yoksul köylüye verdi; kamu sektörüne katılan çiftliklerde sosyal üretime geçildi. 1970-73 Yıllarında nüfusun yüzde 50'sini oluşturan yoksul tabakaların milli gelirden aldıkları pay yüzde 16,5'ten yüzde 17,6'ya, orta sınıfların geliri (nüfusun yüzde 45'i) yüzde 53,9'dan yüzde 57,7'ye ulaştı; toplam nüfusun yüzde 5'ini geçmeyen zenginlerin payı ise yüzde 30'dan yüzde 24,7'e indi. Enflasyon oranı 71 öncesinde her yıl yüzde 30-40 arasında değiştiği halde 71'de yüzde 20 civarında kaldı.

Bu durumun halkın siyasî tercihlerini de olumlu etkilediği görüldü. 1971 Belediye seçimlerinde Halk Birliği oyların yüzde 50, 9'unu aldı. Mart 1973 parlamento seçimlerinde ise, emperyalizmin ve yerli burjuvazinin bütün kasıtlı tahriklerine ve bu arada ülkeyi içine sürüklediklerî ekonomik ve siyasî bunalıma rağmen, Halk Birliğinin oyları yüzde 44 gibi Şili tarihinde az görülmüş bir düzeye ulaştı.

Halk Birliğini Kimler Devirdi?

Buna karşılık Halk Birliği iktidarını onca cana kıyarak ve demokrasiyi boğazlama bahâsına devirenler kimlerdi?

Başta ABD emperyalizmi ve ABD çok-uluslu şirketleriyle onların yardakçısı Şili tekelci burjuvazisi, parababaları, faşist generaller, gözlerini iktidar hırsı bürümüş, tepeden tırnağa işçi sınıfı düşmanlığıyla meşbu kaypak küçük burjuva politikacılar. Ve küçük çıkar bencilliğinden ne yapsa kurtulamayan şaşkın küçük burjuvazi!

ABD emperyalizmi, Allende'nin Cumhurbaşkanı olmasını daha baştan önlemeye çalışmıştı. 1970'de Amerikan gizli istihbarat servislerinin yabancı ülkelerdeki çalışmalarını yöneten Henry Kissinger, Allende'nin seçim zaferinin hemen akabinde, «Şili'de komünist bir rejim kurulacağını, Arjantin, Peru ve Bolivya'nın da onu örnek alarak aynı yola gidebileceklerini, Halk Birliğinin başarısının yalnız Latin Amerika'da değil, Fransa ve İtalya'da dahi bir salgın yaratmasının her ne bahâsına olursa olsun önlenmesi gerektiğini» söylüyordu. Allende'nin başa geçmesini önlemeye, sonra da devrilmesini sağlamaya çalışan Şili'deki ABD merkezli çok-uluslu şirketlerin başını, orda büyük yatırımları olan ve her alanda türlü karanlık işler çeviren İTT şirketi çekiyordu.

Halk Birliği denemesinin hiç başlamaması, ya da başladıktan sonra «her ne bahâsına olursa olsun» başarısızlığa uğratılması, genel emperyalist strateji açısından olduğu kadar, emperyalizmin Şili'deki doğrudan ekonomik çıkarları açısından da ABD'nin gözünde «gerekli» idi.

Şili dünyanın en büyük bakır üreten ve ihraç eden ülkelerinden biridir. ABD dünyanın en büyük bakır üreticisi olmasına rağmen, bir ileri sanayi ülkesi olarak işlediği bakır ürettiğinden çok fazladır ve aradaki fark gitgide büyümektedir. 1972 Yılına kadar dünya bakır kaynaklarının yüzde 80'i Batı blokunun denetimi altındaydı, üretilen bakırın yüzde 78'ini de yine Batılı emperyalist ekonomiler tüketiyordu. 1972'den sonra ise Batılılarca denetlenebilen bakır kaynaklarının oranı yüzde 40'a inmiştir; geri kalan kaynaklar komünist ya da ilerici rejimlerin eline geçmiştir. Şili'de Halk Birliği başa geçmeden önce bakır üretiminin yüzde 90'ı büyük Amerikan şirketlerinin elindeydi. Bunun gibi ABD tekellerinin Şili'de değeri bir milyar doları aşan yatırımları vardı. Kimya sanayiinin yüzde 80'i metal sanayiinin yüzde 50'si, gıda sanayiinin yüzde 43'ü, orman ürünleri sanayiinin yüzde 17'si yabancı şirketlere aitti. Bu bakımdan, Şilinin devlet sektörüne gitgide daha çok ağırlık vererek sonunda mutlaka sosyalizme varacak bağımsız bir ekonomik ve sosyal kalkınma aşamasından başarı ile geçmesine emperyalizm göz yumamazdı.

1971 Başından itibaren ABD hükümetinin ve uluslararası kapitalist mihrakların gayreterliyle Şili'nin hemen tüm dış kredi imkânları kesildi. Şili ekonomisinin en büyük ve hemen hemen tek mâlî dayanağı olan bakır gelirlerinin (tüm döviz kazancının yüz de 80'i) büyük kısmı ABD hükümetinin zoruyla yabancı bankalarda bloke edildi. Bu yüzden ekonomi yılda 300 milyon dolar kayba uğradı. Bunun için ileri sürülen bahane, millileştirilen yabancı bakır şirketlerine tazminat ödemeyi Allende hükümetinin hak lı olarak reddetmesiydi. Çünkü yapılan hesaplara göre, o günedek Şili'den yok bahasına alıp götürdükleri zenginliklere karşılık asıl yabancı şirketler Şili'ye borçluydular (ABD Anaconda şirketi 78 milyon dolar; yine ABD Kennecot şirketi 310 milyon dolar)!

Dış ekonomik baskı ve engellemeye paralel olarak, içerde Allende hükümetinin icraatından işçi ve çıkarı bozulan tekelci burjuvazi, CİA ile içli dışlı sağcı partiler, çok-uluslu şirketlerde hisse sahibi Amerikancı basın tröstleri, küçük burjuva politikacılar ve yüksek bürokrasi hükümete karşı yoğun bir yıpratma ve engelleme kampanyasına giriştiler. Dış baskılar altında hızlanan enflasyon ve yerli sermayenin yarattığı kasıtlı üretim düşüklüğü, mal darlığı, örgütlü karaborsa, yıkıcı grev hareketleri ortamında faşist çetelerin sabotajları, cinayetler, anarşi ve kargaşa aldı yürüdü. Ordu içinde faşist darbe teşebbüsleri birbirini kovaladı. Enflâsyondan gözü yılan, ve ondan da çok, hükümetin enflasyona ve ekonomik anarşiye karşı almaya yönelmiş olduğu sosyalistçe tedbirlerden gocunup ürken küçük burjuva yığınlar, Halk Birliği denemesini her ne bahâsına olursa olsun boşa çıkarmaya kararlı sağ partilerin ve politikacıların kuyruğuna takıldılar. Bütün bu kampanyayı finanse edenler uluslararası banka merkezleriyle ve bu arada Brezilya cuntasıyla sıkı ilişkiler kuran Şili Patron Sendikası yöneticileri ve çok-uluslu şirketler ve CİA idi.

Sonunda ordu içindeki bazı demokratik direnişler tasfiye, baskı ya da sınıfsal içgüdülere hitap edilerek ikna yoluyla altedilip ordunun «birliği ve beraberliği» sağlanınca, ABD emperyalizmi ve yardakçıları muradlarına erdiler.

Oysa Allende hükümeti her gırıştığı işi demokratik meşruiyet sınırları dışına çıkmadan gerçekleştirmişti. Onu devirdikten sonra başa geçenler ne yaptılar?

İşçi sınıfını ve yoksul köylülüğü, tüm ilericileri, demokratları, yurtseverleri çarpan azgın terörle birlikte ülkede sıkıyönetim ve iç savaş hâli ilân ettiler. Parlamento dağıtıldı, bütün solcu partilerle yayın organları kapatıldı, diğer partilerin siyasî faaliyeti süresiz askıya alındı, Genel İşçi Sendikaları Birliği feshedildi, her türlü sendikal faaliyet ve işçilerin iş yerlerinde «siyaset» konuşmaları yasaklandı. Grev yapmaya kalkanların ânında öldürülecekleri ilân edildi. 200 Bine yakın işçi siyasî nedenlerle işten atılırken, iş kanunu ve sosyal sigorta mevzuatı yürürlükten kaldırıldı. Günlük çalışma saatleri ek ücretsiz uzatıldı. Basının ağzına kilit vuruldu, üniversiteler askeri işgâl altına alındı, öğrencilerin yüzde 50'si okullarından atıldı.

Bütün bunlar olurken, «vatan» Marksist «boyunduruk»tan kurtarılır ve ülkede «huzur» ve «istikrar» ortamı sağlanırken, Halk Birliği tarafından kamulaştırılan toprakların büyük kısmı eski sahiplerine iade edildi. Toprak Reformu Merkezlerinde (kamulaştırılan çiftliklerde) çalışan ücretli köylülerin işlerine son verildi. Halk Birliğinin denetim altına alınmış ve devlet eliyle işlettiği yerli -yabancı iş yerleri, şirketler, bankalar eski sahiplerine (yani yabancı sermaye ile yerli ortaklarına) devredildi. Bundan böyle iç ve dış ekonomik ilişkilerde tam «karma ekonomici» bir anlayışın hâkim olacağı açıklanırken ücretler dondurulduğu, birkaç temel ihtiyaç maddesi dışında bütün fiyatlar ekonomiyi «hürriyet» içinde sağlığa kavuşturma gerekçesiyle serbest bırakıldı! Bunun ilk sonucu, genel fiyat artışları arasında bir kilo ekmeğin fiyatının Allende devrilmeden iki ay önce 6,4 escudo iken (11 Eylülde, 11 escudo), 1974 yılı başında 134 escudoya fırlaması oldu. Yüzde 2 bin'in üstünde, yani yirmi misli artış! Oysa Cuntanın 74 yılı başında asgari ücreleri 18 bin escudoya çıkarmasıyla, aynı dönem içinde ücretler sadece beş misli artmış oluyordu.

Bu arada Cunta, millileştirilen bakır şirketlerine tazminat ödeneceğini vaadetti ve çok geçmeden, yüzde 16'ya kadar çıkan faiz ödemelerini de öngören bu vaadini yerine getirmeye başladı. Bunun üzerine Cunta yönetimin de Şili, Halk Birliği iktidarından esirgenen dış kredi imkânlarına yeniden kavuştu. 73 yazında Allende hükümetinin 300 bin ton buğday ithali için istediği krediyi vermeyen Washington, 11 Eylülden sonra ilk elde Cuntaya 24 milyon dolar borç, ardından da buğday ve mısır ithali için 50 milyon dolar daha kredi verdi! 1970'den sonra Şili'yi «en büyük risk» alanı içine alan Kuzey Amerikan özel bankalarından kısa vâde ile 150 milyon dolar; Kanada, Arjantin, Brezilya'dan 300 milyon dolar; Finlandiya, Belçika, Batı Almanya, Fransa ve Brezilya bankalarından da bakır rafinerilerinin yenilenmesinde ve maden taşıyıcı araçlar ve sair techizatın satın alınmasında kullanılmak üzere 140 milyon dolar sağlandı.

Belli ki Şili'de «karma ekonomi», «kutsal mülkiyet» ve «hür» teşebbüs düzeni eski ağababalarına, onlar da bir süre yitirdikleri ezeli «dost»larına yeniden kavuşmuşlardı. Emperyalizm uzun vâdeli hesapları uğruna ilerde tercih değiştirip başka atlara oynamaya karar verse bile pek birşey değişmezdi. Şili'de faşizm ve faşistler o gün için kendilerinden bekleneni yapmış, görevlerini yerine getirmişlerdi.

Kahrolsun Faşizm

Geçen yıl bugünlerde Şili'de binlerce devrimci kardeşimiz, işçi kardeşimiz hunharca katlediliyordu... Seçimle işbaşına gelen ve kapitalistlerin hürriyetlerine dokunmayan, onların kanunları içinde kalan Allende'nin 3 yıllık halk cephesi iktidarı, emperyalistler ve onların Şili'deki baş ortağı yerli oligarşi tarafından bir faşist cunta eliyle yıkılıyordu Şili'de ilk hafta içinde 15 binden fazla sosyalist ve yurtsever öldürülmüş, onbinlercesi stadlarda tutuklanmış, gene onbinlerce ev basılmış, yüzbinlerce kitap yakılmış, barış ve demokrasi ülkesi Şili'de faşist terörler estirilmiştir... Amaç emperyalist çıkarların Şili'de devamını sağlamak, oligarşinin egemenliğini kurmaktı. Kitleler, emperyalizmin ve genel olarak kapitalist sınıfın bizzat kendisinin koyduğu kurallara gene kendisinin aldırmadığını gördü... Burjuvazi, demokrasi ancak kendi işine geliyorsa, ve geldiği kadarıyla demokratikti, böylece tüm dünya halkları emperyalizmin ve faşizmin kanlı-k yüzünü burjuva riyakârlığının gerçek cephesini bir kez daha görmüştü...

Şili'de geçen yıl 11 Eylül karşı devrim darbesiyle başlayan ve bugüne kadar devam eden kanlı terörü, işçi sınıfımız başta olmak üzere yoksul köylülüğümüz, yurtsever ve demokratik güçlerimiz ve tüm emekçi halkımız adına şiddet ve lanetle protesto ediyor, Şili'de ölen kardeşlerimizle birlikte faşizmin kurbanı tüm dünya devrimcilerinin ve emekçilerinin, Türkiyemizin devrim şehitlerinin anısı önünde saygıyla, ama inançla, azimle, ve bilenmişlikle eğiliyoruz.

Stadyumlar hapishane oldu. İşçi mahallelerinde faşist namlular ölüm kustu

Devrim öncelikle bir iktidar sorunudur

Emperyalistler ve uşakları göstermelik burjuva demokrasilerinin işlemez olduğu yerde gözlerini kırpmadan faşist diktalarını ilân etmek isterler. Emekçi halkın öncü gücü olan işçi sınıfının görevi ise gerici egemen güçlerin her türlü saldırısına göre «hazırlıklı» olmak ve tüm emekçi halkın hazırlanmasına öncülük etmektir. Bu hazırlığın biricik yolu devrimci örgütlenmeden geçer.. Oyunu burjuvazinin kuralları içinde oynamayı kabul eden, bu sınırlara karşı mücadele etmeyen, işçi sınıfının bağımsız örgütlenmesini geliştirip güçlendirmeyen bir sosyalizm peşinen yenilgiyi kabul etmiş demektir.

İşte Şili'deki dramatik olaylar bu gerçeği acı bir şekilde, onbinlerin kanı ve canı pahasına, milyonların ızdırabı ve gözyaşı karşılığında birkez daha ispatlamıştır.

Olaylar bilimin ve devlet teorisinin doğruluğunu bir kez daha hem de acı deneylerle gösterdi. Emekçi halkın, «üretim araçlarının kamusal mülkiyetine sahip olabilmesinin teminatı, önce üst yapı kurumlarının, emekçi halkın devrimci demokratik iktidarına göre düzenlemesidir. Yani sorun önce bir iktidar sorunudur, iktidar ise hükümetten ve parlamentodan ibaret değildir, tüm üstyapı kuruluşları bütünlüğüdür. Bu kuruluşlar emekçi halkın demokratik iktidarına göre düzenlenmezse, emekçi halk iktidarda sayılamaz. Ancak böyle güçlü bir iktidar, üretim araçlarını kamunun mülkiyetine geçirmeğe muktedir olabilir ve böylece üstyapı ile alt yapı arasında uyum sağlanarak halkın demokratik iradesi pekişmiş olur.

Böylesi bir örgütlenmeye sahip işçi sınıfı partisi ve müttefik emekçi güçler, üstyapı örgütlenmesini de gerçekleştiremezler. Şili'deki acı deneyin yeniden ispatladığı acı gerçek budur. Allende'nin sağ çizgisi ve örgütlenme anlayışı, oradaki işçi sınıfı partisinin sağ günahlarıyla birleşince, ortaya çıkan örgütler ittifakı, örgütlenme düzeyinin düşük olmasına bağlı olarak, hükümeti alacak kadar yaygın ve geniş olmasına rağmen iktidarı ele geçiremeyecek, ya da elde tutamayacak kadar da zayıftı. Bu nedenle «Halk Cephesi» yönetimi bir devrim niteliği taşımıyordu. İşçi sınıfına dönük geniş bir demokrasi bu yüzden karşı-devrim tarafından yenilebildi... Fakat Şili işçi sınıfı ve tüm emekçi halkı bu deneyden eksiklerini ve yanlışlarını telâfi ederek çıkacak, emperyalizmin uşağı faşist iktidarı mutlaka devirecektir.

Nihai zafer Şili halkınındır... Dünya halklarınındır.

Pinochét ve çetesi: Döktükleri kanda boğulacaklar, Şili emekçilerinin öcü bu emperyalist uşaklarında kalmayacak.